

Anmodning om foretræde for Folketingets Sundhedsudvalg (SUU) vedr. national strategi for hygiejne.

Hensigt

*Etablering af **nationale mål** for organisation, læring og uddannelse ang. hygiejne.*

*Løft til **forskning og innovation** ang. hygiejne.*

*Brug af helhedsorienterede **samfundsøkonomiske** beregninger for **cost-benefit** af hygiejne og rengøring.*

*Etablering af **nationalt videnscenter** til støtte for borger- og forbrugeradfærd i hjem, arbejde og hverdag.*

Generelt

Viden om infektioner, smitteveje og forebyggelse er fundamentalt for sikkerhed og sundhed i familier, på arbejdspladser og i hele samfundet. Af samme grund er det afgørende, at man nationalt også tager stilling til, hvordan viden om hygiejne styrkes og omdannes til handling.

Rådet for Bedre Hygiejne opfordrer til udarbejdelsen af en national strategi, så hygiejne dels styrkes i læring og uddannelse, dels i forskning - som en langsigtet indsats for at styrke borgernes viden og adfærd i forhold til smittebegrænsning og forbedret sundhed – og som en både kort- og langsigtet innovation og forskning i hygiejne, så man sikrer fremtidige løsninger og implementering af viden i både i institutioner, arbejdspladser og i familier.

Sundhedsstyrelsen omtaler i Forebyggelsespakken om Hygiejne¹ bl.a.: ” Effekten af indsatser på hygiejneområdet øges, når flere indsatser supplerer hinanden, og indsatsen sker på tværs af sektorer og i netværk i den offentlige sektor. En dansk masterafhandling har vist, at fokus på organisering og struktur i organisationerne, at arbejde sammen i netværk, bevidsthed om klare kommunikationsveje og fokus på faglighed og kompetencer i forhold til infektionshygiejne er motiverende for det tværsektorielle samarbejde om hygiejne.”

Det er dette samarbejde og samtænkning, som en ny national strategi skal styrke og samtidig sikre større styrke til fremtidige udfordringer.

¹Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakke om Hygiejne, 2018
<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2018/Forebyggelsespakker/Hygiejne.ashx>

Argumentation

1. Mere fokus på hygiejne i læring og uddannelse – både om praksis og teori

Trods intens fokus på vigtigheden af hygiejne er der endnu betydelige udfordringer for adfærd pga. mangelfuld viden. Rådet opfordrer derfor til en styrket undervisning i hygiejnisk praksis og teori i skoler og større indhold af hygiejne i alle relevante uddannelser. Og også øget fokus på læring til borgere, professionelle og andre – herunder også tværfagligt.

Rådet opfordrer til en langsigtet ambition om udvidelse af emnet i tid og pensum på alle uddannelsesniveauer, men også sikring af flere midler til uddannelse af faglige nøglepersoner, i forankringen i centrale medarbejdergrupper og i læring om principper og praksis i alle uddannelser.

2. Mere fokus på hygiejne i forskning og innovation

Der er ikke tvivl om vigtigheden af hygiejne som forebyggelse i klinisk/mikrobiologisk forstand, men der savnes endnu viden fra tværfaglig og anvendelsesorienteret forskning, om effektiviteten af implementering af kendt viden, samt forskningsprogrammer for hygiejne og hygiejniske løsninger som innovation-, dataorienterede og bæredygtige muligheder med eksportpotentiale.

Denne vidensmangel er ikke et isoleret dansk problem – på tværs af hele Norden kan der være behov for et løft – men det er værd at fremhæve, at Danmark også har potentiale til at lede en sådan tværfaglig udvikling på tværs af naturvidenskab, klinik, kommunikation, design og ledelse.

3. Mere fokus på hygiejne i økonomiske og fysiske rammer

I offentlige udbud har kostprisen her-og-nu været den afgørende faktor i en lang årrække. Rådet opfordrer til, at de hygiejnefaglige perspektiver bør skele til den samlede lavere levetids- og samfundsomkostning². Både i serviceudbud (inkl. aspekter som tid, kvalitet og vidensniveau), men også i rammer for byggerier (fx skoler, daginstitutioner, kontormiljøer mv) bør hygiejne understøttes på et niveau, der svarer til krav om miljømærkning eller livscyklusanalyser, da disse rammer afgør mulighederne for, hvordan og hvor meget kan man skabe sikre, trygge og samfundsøkonomisk fornuftige rammer for driften – altså menneskers brug og færden. Dette omfatter ikke kun hensynet til smitte i sig selv, men også tryghed og produktiviten hos medarbejderen. Dette udgør en betydelig driftsøkonomisk og tryghedsmæssig udfordring for det danske arbejdsmarked.

² Rengøring med Evidens, konference i Odense marts 2020. http://www.bedrehygiejne.dk/?page_id=1370

4. Etablering af et tværfagligt Center for Hygiejne

Til koordinering af indsatserne og yderligere udvikling foreslår Rådet oprettelsen af et tværfagligt ”Center for Hygiejne” der favner fra læger, dyrlæger og ingeniører til lærere, pædagoger, psykologer, sociologer, sygeplejersker, rengøringsledere og -assistenter, SOSU-personale, produktspecialister, økonomer, kommunikatører, designere og mange flere til fælles analyser, udvikling og formidling.

Hensigten er at sikre en bred samfundsfaglig viden, rådgivning og implementering af hygiejne overalt i samfundet som et led i en flerårig strategi – gerne knyttet også til strategier for indsats mod antibiotikaresistens, bæredygtig forebyggelse og tværfaglig formidling.

Vidensbaseret oplysning ang. midler, metoder, pædagogik og praksis mm. til borgere vil også være en betydelig opgave, der skal arbejde for at hindre myter og misforståelser, som fx i form af kampagner, temadage eller den eksisterende hygiejneuge. Eksisterende institutioner som Sundhedsstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Statens Serum Institut og universiteter besidder allerede stor viden og ekspertise - og flere også et myndighedsansvar - men Centeret tænkes at skulle være mere borger- og brugernært, hvorfor aktiv involvering af en række andre private og offentlige organisationer ses som en afgørende betingelse for Centrets succes.

Rådet for Bedre Hygiejne anmoder på denne baggrund om foretræde for at argumentere for:

1. At hygiejne med fordel for hele samfundet kan styrkes på tværs af uddannelsesniveauer.
2. At større fokus på vidensudvikling og forskning ang. hygiejne har betydning for vores muligheder for løsninger og implementering af adfærd.
3. At samfundsøkonomiske beregninger med fordel kan anvendes til beslutninger om finansiering af forebyggende tiltag til reduktion af smittespredning.
4. At et fælles videns- og oplysningscenter er nødvendigt for at styrke den brede anvendelse af hygiejne, tryghed for borgerne og den fremtidige offentlige dialog og forståelse ang. forebyggelse af smitsomme sygdomme.

Med venlig hilsen

Anders Miki Bojesen

Formand for Rådet for Bedre Hygiejne

Kort præsentation af Rådet

Rådet for Bedre Hygiejne er en NGO, der blev dannet i 2008 med det formål at fremme sund hygiejneadfærd i Danmark – på tværs af faggrænser, sektorer og brancher – gennem arbejde for at øge den almene viden om hygiejne, så viden om god hygiejne og sund hygiejnisk adfærd altid indgår som et positivt, udviklende og naturligt element overalt i samfundet. Målet er derved at virke for bedre sundhed ved at forebygge sygdom og sygefravær.

Rådets medlemmer favner ca. 180 kommuner, institutioner, organisationer, brancheforeninger, virksomheder, hospitaler, faglige selskaber, forskere og lignende – fordelt på omkring 650 fagfolk. Rådets bestyrelse omfatter medlemmer fra Lægeforeningen, Københavns Universitet, FOA, 3F, SSI, Komiteen for Sundhedsoplysning, Fagligt Selskab for Hygiejnesygeplejersker, Dansk Industri og brancheforeningen Kosmetik & Hygiejne.

Mere information om Rådet: www.bedrehygiejne.dk